

Tudom, hogy mindnyájan tartózkodunk a Júdási lelkülettől. De azt is tudom, hogy a harminc ezüstnek ma is csengése és fénye van. Életünkben ma is sok a meggondolatlan tett és beszéd, vádaskodás, irigykedés, gyanúsítgatás, bosszúállás, káröröm, leskelődés, árulkodás, és hadd, ne soroljam tovább, s ne gyarapítsam gyarlóságaink halmazát. Ezek a szomorú tényezők sajnos minduntalan kísértenek, és ezek mind-mind érintői a júdási lelkületnek.

Ha esténként imára kulcsolod kezed, s kéred Istenünk, édesatyánk segédelmét életedre, időnként ne feledd imádba foglalni: „egyenes hátgerincemet te tartsd meg”! Ámen.

NYITRAI MÓZES

TIZENKÉT KÚT

2Móz. 15,27

Tizenkét kút - tizenkét hónap.

Jézus után az 1998. kútforrásra érkeztünk. A főpásztori szózat már el is hangzott. Ez az első biztató, bátorító csepp az élet vízből újesztendők reggelén. Küzdelmeink és győtelmeink között, ha van hitünk, mindig felkeres egy „halk és szelíd hang”, mint Illést a Hóreb hegyén, mely erőt ad küzdelmünk folytatásához. Ilyenkor tudatára ébredünk, hogy Isten gyermekei vagyunk, s van szárnyunk, ha van hitünk, s túlszárnyalhatjuk a megpróbáltatásokat. A fülünkbe, s a szívünkbe csendülnek Longfellow rímes bátorításai: „Merj élni merj, föld gyermeke, természet titkos remeke/ Paraszat rejtő porhüvely, porköntösödben élni merj./ Lelked az ég lehellete, a mennyet hozd a földre le,/ Porköntösöd, ha földre ránt, /Szárnyad van, bontsd ki és ne bánd!”

Hitelődeink is Istenben bízva győzték le a feltornyosuló akadályokat, a vissza-vissza zuhanó csüggedéseket, a gyakori kételyeket, mindennapos szenvedéseket.

Január elsején telepedjünk le Jákób vándorló nemzetségével a tizenkét kút mellé, s hallgassuk meg, miként jutottunk el addig, hogy mentek tovább, és mire tanít a példájuk. A hetven pálmafa árnyékában érezzük jól magunkat, gondoljunk a megtett útajainkra, vessünk számot terveinkkel, céljainkkal, ránk háruló emberi feladatainkkal.

Isten parancsára Mózes kivezette népét az egyiptomi fogságból. De azt is tudjuk, hogy a kivonulás nem ment könnyen. Sokszor elviselhetetlen akadályokkal kerültek szembe. Negyven évig vándoroltak, amíg eljutottak a Szentföldre, Kanaánig, az Ígéret földjére.

A szomjúság még az éhezésnél is sokkal nehezebb szenvedés volt. A pusztában sokáig nem találtak vizet. A nép gyakran vesztette el türelmét, lázongott, tiltakozott, küzdve a szomszédokkal. (2Móz. 15,22) Miért hoztatok miniket ki onnan, ahol a húsos fazakak mellett ivóvizünk is volt? Mit érünk a szabadsággal, ha étlen-szomjan kell meghalunk. Inkább élni szolgaként, mint szabadon meghalni.

Mennyi fegyelmező munkába és Istenhez való foházkodásba került a vezérnek, amíg a sziklából víz fakadt, vagy egy-egy tóhoz eljutottak. De sokszor megtörtént, hogy elértek egy-egy tóhoz, de nem volt köszönet benne, mert ihatatlan volt a vize. (2Móz.15,24)

Keserű csalódás érte a népet akkor is, amikor Mára vizéhez jutottak. Ez a víz méreg. Keserű pohár lesz a kehely, ha belemártjuk a tóba. Míg remélt, valahogy túrni is tudott a nép, de mikor reményében keservesen csalódott, akkor elveszítette türelmét is, káromlás tódult ki az ajkán, lázadásra gondolt. Mózes pedig imádkozott rendületlen hittel Istenhez. Imájának hatására eszébe jutott, amit Fáraó iskolájában tanult a mágusoktól, tanítóktól. Eszébe jutott, hogy van egy fajta fa, amelynek az a sajátossága, hogy keserű vízbe dobva, reá kristályosodik a keserű só, és valamennyire ihatóvá lesz a víz. – „Mikor Mózes az Úrhoz kiálta, mutata az Úr neki egy fát, és beveté azt a vízbe, és a víz megédesedett”. - Miután eloltotta szomját a nép, a vezér így oktatta őket: „Ha cselekszed, ami kedves öelötte s parancsolatait megtartod, egyetlen szenvedést sem bocsát reád, amit az egyiptomiakra bocsátott.....Én vagyok az Úr, a te gyógyítod.” Így vezette el a 12 kúthoz, a hetven pálmafa alá Mózes az ő népét.

Földi vándorlásunk sok megpróbáltatásai között, Isten segédelmével, végig kóstoltuk az 1997 év kútjait, átéltük a hónapokat, napokat, azok különböző eseményeit, s készek vagyunk Istentől elfogadni az 1998 év ajándékait terheivel, bizonyosságaival és bizonytalanságaival együtt, ahogy azokkal szembetalálkozunk az élet rendje szerint. Nem kérjük, hogy Isten változtassa meg terveit velünk kapcsolatban, ha ebben az évben is keményen meg kell küzdenünk a létezésünk érdekében, - csak arra kérjük, hogy ne hagyjon magunkra, világossítsa meg elménket, erősítse akaratomkat, tartsa ébren lelkiismeretünket.

A Mára vizénél lefolyt eseményekre gondolva megállapíthatjuk, hogy az emberek is volt kötelessége a keserű víz megédesítésében. Tehát itt is azt a következtetést kell levonnunk, hogy mi magunktól is függ, milyen lesz a sorsunk a beállott újesztendőben, és minden tőlünk telhetőt meg kell tennünk, hogy Isten segítségére méltók lehessünk, hogy eredményes legyen újabb földi vándorutunk, hogy mi is a mi Kánaánunkhoz, Istenországához mind közelebb jussunk.

Van a téli időnek három kútja. Mit tegyünk értük télidőben? Nem fagynak-e be azok? A természeti világban nem szokott olyan hideg tél lenni, hogy minden kút befagyjon. És amelyek befagynának is, léket lehet vágni a jégkérgen, s úgyis vízhez juthatunk. De mi ez alkalommal a lélek kútjaira gondolunk. Mennyire fagyhatnak be lelki kútjaink? Mert az egymással szembeni gyűlöletben nincsen semmi hiány a múlthoz képest. Fagyosak, ridegek, jegesek a lelkek egymással szemben. A mélypontra süllyedt sok helyen a népek közötti fokmérő higanyszála. A szeretet kútjára lakat került, vagy betömték azokat, mint a bibliai kutakat is annyiszor betömté az ellenség. Pedig tud lelkesedni az ember, akár mekkora a tél. Tudott félelmedévvé elelőtt is csodákat tenni a Duna jegén egy országnyi ember színe-java, mikor az igazságos király mintaképét, Hunyadi Mátyást királlyá kiáltotta a Duna jegén. Ha késlekednek, ha akkor is széthúznak, a terhet tán nem bírta volna végig a jégkéreg: egy rianás, és jég alá kerül sok-sok daliás vitéz, jég alá kerül egy pár millió ember sorsa, jövődjéje. Utána annyiszor jégre futott a történelem, kezdve Moháccsal....folytatva sok tragédiával.....Kisfa-

ludy Károly a múlt század elején ezt siratja: „...Rákos, Rákos hova lettél,/ Szép híredből de kiestél!/ Fáj a szívem, fáj ha látom,/ s hazám földjét sírva szántom.” Mit tegyünk a lelkünkkel télen, a fagyhullámok idején? - Azt, amit tett a vándorló nép! Fel kell hagyni az Isten elleni zúgolódással! Neki kell fogni vizeink meg-édesítéséhez. Szeretni kell! Hinni kell! Igaz embernek kell lenni! Így krisztályosodik lelki alkatunk. Miként nem kerülheti el a vonat az alagutat, mi sem kerülhetjük el a telet. De bármily zord is életünk jelen szakasza, Istent csak áldva szabad emlegetnünk. Ő édesatyánk nekünk, - nem tesz nagyobb próbát, terhet reánk, mint amit elbírhathánk...- Vannak kutak, melyekből a legnagyobb télen is forró víz buzog a mélyből! Ilyen legyen a mi szívünk: termálkút, gyógyítóerejű, a szeretet kútja legyen!

Van a tavasznak is három kútja: rendszerint itt tele kutak várják a vándorokat. Ám a csaldás itt is nyomunkban van. Sokszor zavarosak, talajvízzel felhígultak. Mitől tisztul meg tavaszi zavarodásunk? Nézzünk csak körül: Isten gondoskodott zöld ágakról: van, mit zavarodott vizekbe vessünk. Lelkitavasznak zöld ága a reménység, - azt kell ivóvizünkbe belebocsátanunk. „Minden barlangból ki lehet találni,/ Minden tavaszkor friss élet dalol,/ Minden ijesztő, homályos titoknak/ Van megoldása bizton valahol./ Ki ahogy néz élete mélyére/ Úgy lesz az türehtlen, vagy csak nehéz,/ Felhőkön át Isten arcára lelni/ Elég volna egy picinyke rés,/ Csak ne volna az akarat oly gyenge,/ És ne volna a hitünk oly kevés!/ De aki az Istenritmus szent varázsát/ Másutt keresné, mint a jó mögött,/ Annak a malaszt angyali zenéje/ Vigasztalón hiába zümmögött,/ Az mindörökre sírva meditálhat,/ Míg nő szívén a torz nihil-kelés!/ Csak ne volna az akarat oly gyenge/ És ne volna a hitünk oly kevés!” (Bárd Oszkár)

A Mára vizénél üdvös dolog az imádkozás is. Tavaszi életünk sokszor zavaros vizénél jusson eszünkbe imádkozni is, mert Isten segedelme nélkül nincs tavaszi virulás, nincs üdvösséges élet. Virágos fák alatt is fogjuk Isten kezét, mert úgy jutunk el a következő három kúthoz ép szívekkel.

Van a nyárnak is három kútja. Nélkülözhetetlen kincse a földnek, különösen nyáron. A nap heve elvonja a vizet a levegőből, a talajból és az élő szervezetekből. A kutakban van reménye a szikkadt világnak. A növekvő zsenge fű, selymes rét, hullámozó búzatenger sóvárogva várja szomja oltását. Mennyi harcot jelent a Biblia is a kutak birtoklásáért. Ahogy egyre jobban népesegett a föld emberrel, a vízért való harc úgy fokozódott. A kutak viszont gyakran kiapadtak. A száraz kutak növelték az elkeseredést, - a száraz kutakat is felhasználta a bosszúvágy kielégítésére. Józsefet így vetették a száraz kútba. Az isteni gondviselés azonban éppen így mentette meg a haláltól, és éppen így lehetett a hét szűk esztendőben megmentője az emberi életnek, éhhalál szélére jutott testvéreinek, apjának.

A nyár hármaskútjával mit tegyünk, ha kiszáradás fenyegeti? Mózes varázspálcával vizet fakasztott - az utókor hite szerint. Ez azonban jelképes magyarázata a vízkeresésnek. Bizonyos, hogy Mózes tudása, térképismerete, hite által fakasztott vizet a pusztában.

Lelki kútjainknak kiszáradnia nem szabad. Tudásunkkal, jóakaratusunkkal, becsületességünkkel, szorgalmunkkal, tettekészségünkkel vigyázzunk kútjainkra. A nyár a kutak megbecsülésének ideje, nagyszerű alkalma annak,

hogy Isten munkatársai legyünk. Ha a nyári munkába beleadjuk szívünket, lelkünket is, bővizű kútjaink lesznek a lélek mezején. A beállott újév elején minden jótét lélek tervet készít magának, tudja, mit vár tőle a föld és földi testvérei. Nemes elhatározásainkat áldja meg az Isten.

Végül van három kútja az ősznek is. Jó inni a hálaadás kútjából, a szeretet forrásából.

Csalódások azonban itt is érhetnek. Van, akit a bőséges istenáldás elbizakodottá tesz: „Egyél, igyál én lelkem, mert sok esztendőre eltett javaid vannak.” Keserűvizű tó lehet a telhetetlenségből is és a pazarlásból is. Leginkább akkor keseredik el a lelkünk, ha gyenge termést hozott őszire a termő talaj. Az év első napján nem láthatunk előre, nem nézhetünk be most őszi kútjainkba, de bármily keserű is lenne életünk, Istennek mindenképpen hálával kell adoznunk, és bármily dús volt az aratás és a szüret, megfeledkezni Istenről nem szabad. Az Isten és emberszeretet kell betöltse az őszi kutak mellett a lelkeket. Ha Isten reményünk felett megáldana, arra kell gondolnunk, hogy a jó termést Isten nem egy esztendőre adta, s a bölcs takarékossgot kell gyakorolnunk már a szüret után.

A lélek gyümölcsei: szeretet, öröm, békesség, türelem, szívesség, jóság, szelídség, hűség, mértékletesség. Tavasszal ezeknek a lelki kincseknek a magvait vessük, nyáron ezeket gyarapítsuk, gondozzuk, ápoljuk. Így cselekedte ezt a mi nagy magvetőnk, Jézus. Ő legyen a mi példaképünk egész esztendőben. Nincsen szebb jelenet az Újtestamentumban, mint mikor Jézus jelenik meg a szamáriai kútnál, és azt tanítja: az Isten lélek, s akik őt imádják, szükség, hogy lélekben és igazságban imádják. Ez az a lelki varázspálca, melyet sokszor a felekezeti és faji torzsalkodás Mára-vizébe kellene dobnunk, hogy édesedjék a hit vize, hogy tartsuk tisztelőben egymást, mert minden ima Istenhez talál, ha azt lélekben és igazságban mondjuk el.

A zsidó nép Kánaánt kereste negyvenéves vándorútján, -mi ebben az évben is Istenországát keressük és munkáljuk, hogy mind a tizenkét kút tele legyen eredménnyel, áldással, békességgel, megnyugvással és megelégedéssel. Ámen.

MÁTHÉ SÁNDOR

MINDENNEK MEGSZABOTT IDEJE VAN

Préd 3,1-2

Életünk egyik vitathatatlan igazsága, amit az ószövetségi bölcsesség így fogalmazott meg: „Mindennek megszabott ideje van.” A felsorolás nem véletlenül kezdődik az emberi életet meghatározó két legbiztosabb ténnyel: születés és halál. Valaki azt mondta, hogy a születés és halál ikertestvérek. Így társítja ezeket a Prédikátor könyvének írója is.

Születés és halál! Mondhatnám: élet és elmúlás. Mennyire mások azok az érzések és gondolatok, melyeket e két fogalom vált ki belőlünk akkor, amikor kimondjuk, elgondolkozunk felettük. Emberi életünk lényegében e két ha-